

למידה פעילה ומערבת

ניוזלטר מס' 5 | מרץ 2017

צוות למידה פעילה ומערבת - ממשיך והופך קורסים לפעילים ושיתופיים יותר. בניזולטר שלפניכם תוכלו לטעום מן העשייה הפורייה של הצוות. בסמסטר א' נפתחה אופציה חדשה ומלהיבה בפני הסטודנטים: לפתח פרויקטים רב תחומיים אשר מושתתים על תכנים מקורסים שונים ומשלבים הנחייה ממרצים שונים. הפרוייקט הרב תחומי הוא ייחודי מעצם קבלתו הערכה כפולה.

נושא מחווני "ההערכה החלופית" תופס תאוצה בקורסים שלנו כמו באקדמיה בכלל. (Griffiths, 1996; Pennington, 1999) הסטודנטים חווים הערכה חלופית על ידי מרצה (או שניים בפרוייקט רב תחומי), וכן הערכת עמיתים מהקבוצה. אלו, מתייחסים לתהליכי העבודה, כישורי עבודה בקבוצה ומיומנויות למידה של הסטודנטים.

אנחנו מזמינים את המעוניינים להציע מחוונים ל"בנק המחוונים" או לחילופין להיעזר בנו לפיתוח או קבלת מחוונים להערכה חלופית.

קריאה נעימה,
הדס וצוות למידה פעילה ומערבת

מתמטיקה במסלול הסבת
אקדמאים להוראה / מירי הילאי

השנה לימדתי בשני קורסים פיתוח יוזמות ופרוייקטים במתמטיקה. בקורס אחד למדו סטודנטים סדירים בהתמחות מתמטיקה משנה ג', ובקורס השני סטודנטים מהסבת אקדמאים בהתמחות מתמטיקה. בתחילת הקורס השריתי במכוון עמימות, הסטודנטים לא ידעו באיזו מיומנות מתמטית יעסקו, איך ייראה הפרוייקט שלהם ומה יהיה התוצר הסופי. ביקשתי שידמיינו עצמם כסטרטאפיסטים היוצרים תוצר שאינו קיים ושמורים "יחטפו אותו בשתי ידיים". לאחר הרצאות המבוא ובחירת השאלה הפוריה: מהי מתמטיקה בחיי היום-יום? התגבשו לצוותים על פי מיומנות מתמטית.

בשלב זה החל תהליך הכיוון, הם תכננו לו"ז, קראו מאמרים, יזמו, ארגנו, שדרגו, כתבו טיוטות מרובות, התייעצו עם מומחים, העריכו בצמתים מסויימים, קבלו משובים ממני ומחבריהם במליאה והמשיכו לפתח. בכל קבוצה נבחר סטודנט לתפקיד המורה המכוון ואחר לתצפיתן שתיעד את האווירה בקבוצה. לסיום הציגו את התהליך שעברו ואת התוצר פרי ידיהם. בין התוצרים שהוצגו: אפליקציה שפיתחו בנושא השעון לכיתה ג', סיפורים מתמטיים בנושאים כמו: השעון בזיקה לזויות, משפחת המרובעים, והמעגל והעיגול. פותחו משחקי חשיבה בנושא הגופים, ערכה להוראת המעגל והעיגול ומשפחת המרובעים ופעילויות מתאימות, צולמה סדרת סרטונים להוראת היחס בכיתה ו' כאשר הסטודנטיות הינן השחקניות ועוד.

הסטודנטים דיווחו על תחושת שביעות רצון מהאוטונומיה שקיבלו. בנוסף גילו יצירתיות שהיתה חבויה בהם בבניית התוצר. שיתוף הפעולה יצר מבחינתם יעילות בעבודה על הפרויקט, וחברות נפלאה. לאחר התנסותם זו, הם מאמינים שזו הדרך האמיתית ללמד ילדים!

לימודי כדור הארץ / סטן סופר

במסגרת הקורס "לימודי כדור הארץ" בחוג למדעים הוחלט השנה להפוך כמה מהשעורים הפרונטליים לפעילויות למידה אינטראקטיבית. לצורך העניין הוצמדו לחלונות התערוכה ברקודים המקשרים להרצאות בנושאים של מינרלים, סלעי יסוד ומטמורפיים, סלעי משקע ומאובנים. הסטודנטים הלומדים בקורס יוכלו לצפות בתערוכה ולשמוע להרצאה בזמנית. לאחר מכן הסטודנטים יגשו למעבדה וילמדו לזהות את סוגי המינרלים והסלעים מקרוב. מי שאינו לומד את הקורס מוזמן להגיע לתערוכה וללמוד את הנושאים באופן עצמאי

פרויקט עמית אקדמיה / בגנים של פאני אלזרע ואורנה כץ

בנייה והובלה של קהילה מקצועית לומדת: למידה בצוות, עמית אקדמיה במסגרת אקדמיה כיתה במכללת "גורדון" סביב יוזמות בגישת למידה פעילה ומערבת.

השנה, במסגרת "אקדמיה כיתה" - "עמית אקדמיה גן", החלטנו לקיים את היוזמות תחת המטרייה של "למידה פעילה ומערבת". במכללת גורדון תחום למידה פעילה ומערבת סביב פרויקטים ודילמות נחקר מפותח ומיושם בקורסים מגוונים בתואר הראשון והשני, בהשתלמויות בארץ ובעולם בהובלתה של גב' הדס הובר. הפרויקטים והדילמות מתבססים על "חיבור לעולם האמיתי" וזקוקים למרחב הממשי. רלוונטיות ואוטנטיות, דרך הכוונה עצמית בלמידה המטפחת לומדים עצמאים, מאפשרת חקר בדרכים מגוונות. מתודה זו מתבססת על שאילתות ומייצרת פרויקטים כאשר תכני הפרויקטים והתוצרים בקבוצות, פרזנטציות מקדמת שיח אורייני בעל כללים מובנים של כיוון והיזון חוזר. אנו שמים דגש על התהליך בהנחיה המחייבת תרבות למידה ושיח אקדמי בעל כללים שמייצרים תודעה חדשה של למידה ופדגוגיה חדשנית. העשייה נבנית סביב עקרונות משותפים המעבים את התהליך והטמעת שפה משותפת.

חברנו במטרה לגייס וללמוד מהידע והניסיון שקיים במכללה בתחום זה כדי להדגיש בתהליך תכנון והובלת היוזמה באופן מובנה. תוך חידוד נושא תוצרי הלמידה המדידים, הערכתם והגדרת מדדי הצלחה. כמו כן ליצור הקשרים ורלוונטיות לנלמד בקורסים השונים, "קשר תיאוריה שדה".

המגמה היא לייצר פרויקטים עפ"י המתודה שיקדמו את הסטודנטים, יתרמו לילדי הגנים, לצוותי הגן, ימנפו וימתגו את גני "עמית אקדמיה". מה גם ליצור שפה משותפת כערך מוסף שתשמש למינוף והעמקה של עבודת צוות נרחבת של גננות, סטודנטיות, מדריכות פדגוגיות, מובילי תחום לקידום היוזמות.

המפגש לקראת היציאה לפרויקטים התקיים במכללה במסגרת הפיתוח המקצועי של הגננות המכשירות. במפגש השתתפו שתי הקבוצות, מהכרמל המערבי ומהקריות. המפגש התקיים בהנחייתה של גב' הדס הובר אשר חשפה את המכשירות למתודה ולמה שהסטודנטיות נדרשות וכן נוצר שיח ולמידה סביב ניהול פרויקט והערכתו, כך שהמכשירות תהיינה שותפות לתהליך כולו.

בימים אלו היוזמות מתגבשות ויוצאות לדרך.

ישנם שלושה קשיים ואתגרים מרכזיים העומדים לפנינו: "בחירת נושא ותכנון משותף של היוזמה"-שתי סטודנטיות וגננת, (צרכי הגן לעומת עניין של הסטודנטיות) שיוביל לשותפות ומוטיבציה בהובלת היוזמה והצלחתה.

חלק משמעותי מהפעילויות מועבר ב teaching-Co.

"הערכה בלמידה"-הנושא נלמד בקרב הסטודנטיות במסגרת הכשרתן, אך עדיין חדשני בקרב הגננות המכשירות. "טכנולוגיות חדשניות"-הסטודנטיות נחשפות לטכנולוגיות חדשניות, מתודות ודרכי הוראה מתקדמות לעומת גננות ותיקות אשר שבועות בעשייה החינוכית היום יומית.

במטרה לצמצם את הפערים בנינו פלטפורמה ייחודית המאפשרת להתלבט, לחשוב, לפתח... שיח פורה בין השותפים במעגלים הרלוונטיים מלווה את התהליך לאורך כל הדרך.

פאני אלזרע מדריכה מובילה עמית אקדמיה/אקדמיה כיתה, גנים בכרמל המערבי בחיפה.

אורנה כץ מדריכה מובילה עמית אקדמיה/ אקדמיה כיתה, גנים בקריות.

כנס האקתון / מכללת קיי

הכנס עסק בשאלת כיווני ההתפתחות האפשריים של הכשרת המורים באמצעות שילוב בין שלשה עולמות של מחשבה ועשייה: עולם הכשרת המורים, עולם המדע הבדיוני והפנטסיה ועולם משחקי התפקידים. הכנס שילב בתוכו מתודות של האקתון עם מתודות של מדע בדיוני, פנטסיה ומשחקי תפקידים.

לכנס היו שני חלקים: חלק ראשון זימן חוויה של תמונות עתיד שונות בתחומים שונים היו בו משחקי תפקידים וסדנאות יצירה שיזמנו חוויה ומחשבה על עתיד הכשרת המורים. בחלק השני נערך מיני האקתון ובמהלכו בנו קבוצות של משתתפי הכנס, מודלים עתידיים של הכשרת מורים.

סטודנטים לאנגלית בבית הספר "אדם טבע וחברה" / כדית ניסן זילביגר

ב- 6.3.2017 יצאה קבוצה של כ- 15 סטודנטים מתוכנית ההסבה להוראת אנגלית של האקדמית לחינוך גורדון לביקור בתערוכת התוצרים בבית הספר "אדם טבע וחברה" של רשת דרור שבכרמיאל.

זכינו לסיור עם איש הצוות חן פלג ושתי תלמידות כיתה ט', מור ודנה. המפגש נמשך שעתיים וחצי והיה מרתק.

ראשית, הסטודנטים נחשפו לתוצרים יפיפיים במגוון מקצועות ונושאים - ספרות, מתמטיקה, היסטוריה, קיימות, זהות מינית, אנגלית ועוד. היו תוצרים כתובים ו/או מצוירים, היו תוצרים בתלת ממד ואף חדרים שלמים, והיו תוצרים דיגיטליים (משחקים וסרטונים). אנו מקווים כי אלו יהוו השראה ליחידות ההוראה שהסטודנטים עתידים לפתח במסגרת לימודי השדה שלהם. ביציאה מהכנס, הסטודנטים שיתפו שנתרמו בהרבה רעיונות. ימים יגידו...

שנית, הסטודנטים נחשפו למודל חינוכי אחר. מודל זה כלל בין היתר את הדיאלוג הבובריאני, עבודת הצוות המסורגת אנשי צוות מתחומים שונים עובדים ביחד על פרויקט שמשלב מספר תחומים, תהליך ההערכה החלופית וסדר היום השונה. גם חן המורה וגם דנה ומור התלמידות סיפרו על החוויה האישית שלהם בבית הספר. כל אלו פתחו צוהר לחשיבה נוספת על המערכת הקונבנציונאלית, מקום התלמיד ומקום המורה בה. הסטודנטים שיתפו שלא ידעו שהדבר אפשרי, שמחו ואמרו שיחשבו כיצד לקחת אלמנטים איתם לעבודתם שנה הבאה.

בחצי השעה האחרונה למפגש, חן, שבתפקידו גם המורה לאנגלית, שיתף אותנו בשיטתו ובחומרים בהם הוא משתמש להחזיר את התלמידים לכיתת האנגלית. הוא שיתף בחוויה שלו שעיקר עבודתו להחזיר לתלמידיו את חדות הלמידה באנגלית. הוא עושה זאת בעיקר באמצעות משחקים, מוסיקה וסרטונים במחשב. הלמידה בעזרת המחשב בקבוצה קטנה מאפשרת למידה בקצב אישי ומותאמת לטעם האישי של כל תלמיד. העבודה האינטנסיבית על מוטיבציה בהחלט הבהירה לסטודנטים את חשיבות הנושא.

כדית מציינת שהביקור היה משמעותי. הסטודנטים והסגל מצפים לשנה הבאה!